

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ไม่ว่าจะเป็นยุคใดสมัยไหนก็ตาม ต้องยอมรับว่า "เด็กวัยรุ่น" เป็นปัญหาหนึ่งของสังคม "วัยรุ่น" เป็นช่วงอายุหนึ่งของคนที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจที่สับสนวุ่นวาย เป็นวัยที่มีความรู้สึกรุนแรง ทั้งยังมีแรงปรารถนาที่จะแสดงศักยภาพส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับ และยังปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้ใหญ่ก็มีส่วนสร้างปัญหาวัยรุ่นอยู่ด้วย แม้วันเวลาจะเปลี่ยนแปลงไป ประเทศไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมามากมาย ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัยนี้ มักจะมีคำกล่าวขานถึงเรื่อง "ช่องว่างระหว่างวัย" "อันเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ที่ไม่พอดีระหว่างคนสองรุ่น "เด็ก" และ "ผู้ใหญ่" ความแตกต่างกันทางด้านความคิดการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน นำมาซึ่งความไม่สมดุลในหลายประการพร้อมที่จะกระทบกระทั่งกันอยู่ตลอดเวลาและนั่นคือที่มา ที่พูดกันซ้ำแล้วซ้ำเล่าถึงสิ่งที่เรียกว่าปัญหาสังคมที่มักถูกเหมารวมโยนให้ไปเป็นปัญหาของเด็กวัยรุ่น จากอดีตสู่ปัจจุบัน(พ.ศ.2545)ปัญหาเด็กวัยรุ่นก็ยังคงมีอยู่

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช¹ ได้เคยกล่าวถึงวัยรุ่นในสมัยก่อน(พ.ศ.2505) ไว้ว่าหากวัยรุ่นมีที่ทางที่จะแสดงตนในทางที่ดี บางคนก็จะมีพฤติกรรมเด่นในทางกีฬาบ้าง ทางการเรียนบ้าง บางส่วนที่ไม่สามารถแสดงออกในทางที่ดีได้ก็จะแสดงออกในทางที่ไม่ดี ประพฤติตัวเสเพล ตั้งตัวเป็นก๊กเป็นเหล่า ใช้ชื่อต่าง ๆ กัน เช่น แก๊งไบเล่บ้าง แก๊งเฮาดี้บ้าง ซึ่งท่านได้ตั้งข้อสังเกตว่าวัยรุ่นยุคนั้นไม่ดีมีสุรา ชอบดื่มน้ำอัดลมจนเอามาตั้งเป็นชื่อก๊วก ชื่อแก๊ง แก๊งวัยรุ่นจะรวมตัวกันและแสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะกลุ่มที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นออกสู่สังคม โดยมีลักษณะที่ท้าทายกฎเกณฑ์ของสังคม เหล่านี้เป็นเรื่องราวที่เรารับรู้เกี่ยวกับเด็กวัยรุ่นชายดังจะเห็นได้จากงานของเชษฐ ัชชวาล เรื่อง"2502 วัยรุ่นคะนองกรุง"²

¹ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช.วัยรุ่น (กรุงเทพฯ:ดอกหญ้า 2000,2544)

² เชษฐ ัชชวาล.2502 วัยรุ่นคะนองกรุง (กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์ดวงตา,2541)อ้างถึงใน กุลภา วจนสาระ,"เซ็นเตอร์พ้อยท์กับ"PRETEEN":การก่อตัวของวัฒนธรรมวัยแรกรุ่น", (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2544)

สำหรับภาพของเด็กวัยรุ่นสาวสมัยก่อน(พ.ศ.2475-2493)สามารถศึกษาได้จากงานวิจัยของ สายสมร เฉยตรงการ³ ที่วิจัยสถานภาพทางสังคมของสตรีจากนวนิยายของนักเขียนสตรี 2 ท่านคือ ดอกไม้สดและ ก.สุรางคนางค์ซึ่งสะท้อนภาพของเด็กสาวที่เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ กตัญญู ต่อบิดามารดาและญาติผู้ใหญ่ และถึงแม้จะมีโอกาสได้รับการศึกษาในโรงเรียนมากขึ้นแต่ก็คงต้องเรียนวิชาการเรือน การเย็บปักถักร้อย ชุนผ้า ชุนถุงเท้า เพื่อเป็นภรรยาที่ดีและดูแลสามีในอนาคต มิให้ขาดตกบกพร่อง งานวิจัยชิ้นนี้ยังสะท้อนค่านิยมและความเชื่อที่ว่าบุตรสาวจะต้องเชื่อฟังคำสอนของบิดามารดา ประพฤติตนอยู่ในโอวาทผู้ใหญ่และจารีตประเพณี ค่านิยมเรื่องพรหมจรรย์ของหญิงสาวถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะถ้าหากหญิงสาวเสียตัวให้กับชายใด ก็ต้องแต่งงานกับชายคนนั้น และหากเมื่อหญิงสาวที่เสียตัวกับชายแล้วเกิดตั้งครภขึ้นมาโดยไม่ได้แต่งงาน หญิงนั้นก็ได้รับความอับอายและการดูถูกเหยียดหยามจากสังคมจนหมดอนาคต เช่นเดียวกับงานวิจัยเชิงวิเคราะห์ของ บุญศิริ ภิญญาธินันท์⁴ ที่กล่าวว่า ก.สุรางคนางค์ พยายามจะเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะที่เก่งกล้า สามารถพึ่งตนเองได้โดยลบล้างค่านิยมที่ผู้หญิงมีบทบาทและสถานภาพต่ำต่อยกกว่าชาย แต่ก็ยังยึดค่านิยมเก่าบางอย่าง เช่น การรักษาวลสงวนตัว การเคารพสามีและยึดสามีเป็นผู้คุ้มครองตน แม้จะพยายามเสนอภาพของความเท่าเทียมกันระหว่างเพศแต่ก็เป็นเพียงความเสมอภาคในขอบเขตที่จำกัดเท่านั้น ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ไม่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของวัยรุ่นในแง่มุมที่ชัดเจนนัก

วัยรุ่นในช่วง พ.ศ. 2500 มีการรวมตัวกันเป็นก๊วนเป็นกลุ่ม เป็นแก๊งค์กวนเมืองมีพฤติกรรมยกพวกตีกันเป็นประจำ การแสดงออก ด้วยความรุนแรงเลือดร้อนเช่นนี้ เป็นลักษณะปกติธรรมดาของวัยรุ่นสมัยนั้น พฤติกรรมของวัยรุ่นส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติกันเป็นกิจวัตรก็คือ ต้องพิถีพิถันเรื่องการแต่งตัว ไว้ผมเผ้าเลียนแบบดาราคินโปรด โดยเฉพาะเอลวิส เชมสันนั้ นอกจากบ้านมานั่งแช่ตามร้านกาแฟพูดคุยเฮฮาอยู่กับเพื่อนพ้อง นั่งสูบบุหรี่ สมัยนั้นมักสูบบุหรี่กันเป็นมวน ทีละสองมวน สี่มวน หรืออาจจะห้า แล้วแต่ยี่ห้อ ใครสูบบุหรี่เป็นของแสดงว่าเป็นลูกคนรวย และหยอดเหรียญเลือกฟังเพลงไปตามประสาวัยรุ่นคะนองซึ่งมีอยู่ทุกยุคสมัย วัยรุ่นเร่เมืองเหล่านี้ส่วนใหญ่ไปโรงเรียน

³ สายสมร เฉยตรงการ, "สถานภาพทางสังคมของผู้หญิงไทย(ในช่วงปี พ.ศ.2475-2493)ในนวนิยายของดอกไม้สดและ ก.สุรางคนางค์", (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2529)

⁴ บุญศิริ ภิญญาธินันท์, "การศึกษาเชิงวิเคราะห์นวนิยายของ ก.สุรางคนางค์", (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวรรณคดีเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2527)

เพื่อโคตรมชอบเที่ยวเตร่ดูหนังฟังเพลงสนุกสนานไปวัน ๆ มากกว่าจะมุ่งเอาดีทางเล่าเรียนเขียนอ่านถ้าหมั่นใส่ใจกันก็ยกพวกเข้าตะลุมบอลกันทันที⁵

วัยรุ่นมีลักษณะการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่เป็นการต่อต้านโลกของผู้ใหญ่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะในยุคไหน อาจจะมี ความแตกต่างกันบ้างก็เพียงรูปแบบและพื้นฐานความคิดที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย มีดิสโก้เกิดขึ้นในสังคมไทยครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 ที่พัทยา หลังจากนั้นก็ทยอยกันเกิดขึ้นตามโรงแรมใหญ่ ๆ ในกรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. 2524 ซึ่งผู้ใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นคนวัยทำงาน ยุคที่รุ่งเรืองที่สุดของดิสโก้เกิดอยู่ที่ประมาณปี พ.ศ. 2526 โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของเดอะพาลเซอถือว่าเป็นดิสโก้ที่ใหญ่ที่สุดและเป็นจุดเริ่มต้นของการเที่ยวสถานบริการของกลุ่มวัยรุ่น จากนั้นก็มีดิสโก้สำหรับวัยรุ่นโดยเฉพาะขึ้นมาอีกมากมาย เช่น นาซ่าสเปซไทม์ พาราไดซ์มิวสิคฮอลล์ เป็นต้น สถานบันเทิงยามค่ำคืนเหล่านี้ถูกมองว่าเป็นแหล่งมั่วสุมที่วัยรุ่นในสมัยนั้นนิยมไปเที่ยวยามค่ำคืน เป็นแหล่งรวมของสิ่งเสพติดของมีนเมาต่าง ๆ และเป็นแหล่งที่ก่อปัญหาสังคม

จากอดีตสู่ปัจจุบันปัญหาเด็กวัยรุ่นยังคงมีอยู่ หลายฝ่ายมองเห็นความสำคัญของปัญหาและพยายามค้นหาถึงสาเหตุที่มาเพื่อดำเนินการแก้ไขปรากฏเป็นผลงานวิจัยจากหลายสถาบัน ที่ถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณะไม่ว่าจะเป็นงานของรศ.สุชุม เฉลยทรัพย์และนักศึกษาปริญญาโทของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ที่เสนอผลการสำรวจในเรื่องการขายตัวของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นการสำรวจในการสัมมนาเชิงวิเคราะห์สถานการณ์จริงจากผู้ขายบริการ ผู้ใช้บริการ ผู้จัดการ(แม่เล้า)มามาซัง ผ่านสื่อโทรทัศน์ 'ไม่ว่าจะเป็น"รายการเจาะใจ"ของบริษัทเจเอสแอลหรือทาง UBC ช่อง 8 ของกลุ่มเนชั่น(NATION BROADCASTING CORPORATION Co.,Ltd)ส่งผลให้งานวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ของนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิหลายสาขาได้ถูกนำมาต่อยอดและผลิตซ้ำ ดังที่ปรากฏในข้อความของหนังสือพิมพ์ เช่น

“เช็ทซีไทยยุคดอทคอม คลิก!เดี๋ยวก็เสียวได้ จะเอาสเปกไหนคะพี่ เด็กมัธยมหรือสาวมหา'ลัย ก็มีนะคะถ้าพี่เงินถึง”

⁵ เศรษฐี ชัชวาล, 2502 วัยรุ่นคะนองกรุง (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงตา, 2541) หน้า 10, 41

⁶ จีราพร เขาวนัประยูร, “วัยรุ่นกับดิสโก้ : ทศคนติของกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530) หน้า 38-44 อ้างถึงใน กุลภาวจนสาระ, “เซ็นเตอร์พ้อยท์กับ”PRETEEN”: การก่อตัวของวัฒนธรรมวัยรุ่นรุ่น”, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544) หน้า 52-53

“มีจริงหรือ?เด็กที่ว่า”“จริงจะพี่ ถ้าพี่ไม่เชื่อ พี่เอา password เปิดเข้าไปดูรูปของน้องๆได้ที่ nareeclub ได้ชอบแบบไหนอยากคุยรู้จักกันก่อนได้ รับรองไม่ผิดหวัง”

“จะเอาทำไหน”“ตลบหกแก้ว”“กวางเหลียวหลัง”หรือ“หมวยยกล้อ”ทำให้ได้หมด ถูกใจจะยิ่งก็ประตูกี้ได้หนูไม่ว่า⁷

“คลิก พันธุ์ใหม่.....วัย x รัก ชอบสไตส์ถูกใจให้ฟรี ทำดีให้เบิ้ล”⁸

“ปกอกเปลือก นร.-นศ.มั่วเซ็กซี่! โพลเจียด 4 แสน”⁹

“วัยรุ่นไทยท่องโซเชียลเซ็กซี่หญิงหนักกว่าชาย”¹⁰

“ตำรับรักเล่มล่า.....วัยรุ่น น้ำเมา-ยาอี-ฟรีเซ็กซี่”¹¹

การพาดหัวข่าวข้างต้น ทำให้ภาพการรับรู้ของคนในสังคมต่อวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนจากภาพตามขนบดั้งเดิมคือภาพของเด็กที่มีสัมมาคารวะเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ อยู่ในกรอบและกฎที่สังคมตั้งไว้ มาสู่ภาพพจน์ใหม่ที่สื่อมวลชนหยิบยื่นให้ ซึ่งมีแต่เรื่องของความประพฤตินี้ที่ไม่เหมาะสมทางเพศสัมพันธ์

ผลงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของวัยรุ่นที่ถูกสื่อมวลชนนำมาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง มีเนื้อหาและมุมมองในประเด็นปัญหาไปในทิศทางเดียวกันแทบทั้งสิ้น เป็นที่น่าสังเกตว่าจุดเชื่อมโยงที่นักวิจัยให้ความสำคัญร่วมกันคือพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น อาจเนื่องมาจากปรากฏให้เห็นความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับพฤติกรรมของวัยรุ่นในยุคก่อน

ไม่ว่าจะเป็น “รายงานการวิเคราะห์และวิจัยแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในทศวรรษใหม่” ของอาจารย์สมประสงค์ พระสุจันทรทิพย์ หัวหน้างานเฉพาะกิจ

⁷ ผู้จัดการรายสัปดาห์(7-13 พฤษภาคม 2544):1 รายงานผลการวิจัยเรื่อง“การวิเคราะห์และวิจัยแนวโน้มพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในทศวรรษใหม่ โดยอาจารย์สมประสงค์ พระสุจันทรทิพย์ หัวหน้างานเฉพาะกิจ คณะกรรมการศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม

⁸ มติชน (30 มีนาคม 2544):14 ,รายงานบางส่วนของผลงานวิจัยเชิงสารคดีเรื่อง“เด็กพันธุ์ใหม่ วัย x click ชีวิตวัยรุ่นไทย ยุคปี 2000”โดย อรสม สุทธิสาคร นักเขียนสารคดีหญิง โดยความสนับสนุนการวิจัยเชิงสารคดีของสภาการวิจัยแห่งชาติ

⁹ บ้านเมือง (20 ตุลาคม 2544):1,6 ,จากการแถลงผลการวิจัยของเอแบคโพล เรื่องการสำรวจพฤติกรรมในวัยเรียนของกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ระหว่างวันที่ 1 ก.ค.-18 ต.ค. 2544

¹⁰ ไทยรัฐ (29 พฤษภาคม 2544)

¹¹ ไทยรัฐ (2 กรกฎาคม 2544)

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม ที่มีข้อความตอนหนึ่งอธิบายว่า "ทั้งนี้ ก็เพราะนักเรียน นักศึกษา ที่เคยอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแล ไม่ว่าจะเป็ในเขตกรุงเทพฯหรือต่างจังหวัด ต่างพากันซึมซับรูปแบบ แนวคิด ทฤษฎี การมีเพศสัมพันธ์ในทศวรรษใหม่เข้าไปอย่างฝังรากลึก.....สัญญาณที่บ่งบอกถึงแนวโน้มอันน่าวิตกอยู่ในเกณฑ์ตัวเลขซึ่งแสดงว่า อายุเฉลี่ยในการเสียตัวครั้งแรกของวัยรุ่นหนุ่มสาวลดลงมาอยู่ที่ 12-15ปี และพร้อมเข้าสู่การร่วมประเวณีเชิงพาณิชย์เมื่ออายุย่างเข้า 13 ปี...การเพิ่มขึ้นของกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์อันเป็นผลมาจากการใช้ยา"¹² คำบรรยายข้างต้นนี้สอดคล้องกับ รายงานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Study)ของ รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่นำเสนอมุมมองเด็กไทย ดั่งข้อสรุปผลการศึกษา "เด็กไทยพันธุ์ใหม่ในกระแสวัตถุนิยม ยาเสพติด เพศเสรี" ว่าวัยรุ่นมีการใช้ยาบ้าเสฟ มีความกล้าเรื่องเพศสัมพันธ์ มีคนเลี้ยงดู เสี่ยงต่อการติดเชื้อ AIDS มีห้องก่อนวัยอันสมควร เพื่อนหญิงยอมแลกเปลี่ยนยาเสพติดด้วยเพศสัมพันธ์ ทำงานบ้าน ชงเหล้าให้ ไม่เคยพูดเรื่องศาสนา ไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ ไม่ใส่ใจการทำบุญ เห็นทางวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมโดยสิ้นเชิง มีความคิดแบบเสรี ปล่อยเนื้อปล่อยตัว ร่างกายเป็นของตัวเอง มองสิทธิความเท่าเทียมกันทางเพศในเชิงการสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เที่ยวกลางคืน เพศสัมพันธ์ ยาเสพติด ทุกเพศเสมอภาคกันหมด¹³

วาทกรรมทั้ง 2 ชุดนี้ได้ทำหน้าที่ในฐานะเป็นกลุ่มคำ เป็นภาษาที่สื่อสารความรู้หรือสร้างความหมายของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมนั้น ๆ

วาทกรรมไม่ใช่เป็นเพียงภาษา บางครั้งวาทกรรมทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ค่านิยม และทัศนคติ โดยผ่านทางภาษา บางครั้งวาทกรรมทำหน้าที่เป็นกระบวนการสร้างความหมายให้กับสรรพสิ่ง ทั้งยังทำหน้าที่รักษาสิ่งที่สร้างขึ้นให้คงอยู่และเป็นที่ยอมรับในสังคม กลายเป็นวาทกรรมหลักในสังคม ดังนั้นบ่อยครั้งที่วาทกรรมถูกใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตซ้ำ/ตอกย้ำกฎเกณฑ์เดิมของสังคมมากกว่าที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ไปทำลายค่านิยมและความเชื่อเดิมของสังคม

ความรุนแรงหรือประสิทธิผลของวาทกรรมชุดใดชุดหนึ่งจะมีมากหรือน้อยต่อสังคมใดสังคมหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับว่าวาทกรรมชุดนั้นจะไปสอดคล้องสัมพันธ์กับความเชื่อหรืออคติที่สังคม

¹² "สก็๊ปหน้า 1" .ไทยรัฐ (19 กรกฎาคม 2544) : 5
¹³ ลักขณา ปันวิชัย."เด็กไทยพันธุ์ใหม่ผู้ใหญ่เพาะเชื้อ".สยามรัฐฉบับพิเศษ(20-26 กรกฎาคม 2544):12

นั่นมีอยู่ เมื่อวาทกรรมที่ถูกผลิตขึ้นมาชุดแล้วชุดเล่า ถูกผลิตซ้ำ โดยสื่อมวลชนมีบทบาทในฐานะ เป็นเครื่องมือในการนำเสนออุดมการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นและผลิตซ้ำต่อกันด้วยความหมายนั้น ๆ ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่แยกออกจากกันได้ยากระหว่างความจริงที่เป็นจริงกับความจริงที่ถูก กำหนดขึ้นโดยปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นรูปแบบหนึ่งของ "มายาคติ"

"มายาคติแปรรูปประวัติศาสตร์ให้กลายเป็นธรรมชาติ เราจึงเข้าใจได้ว่าเหตุใด ผู้เสพ มายาคติจึงแลเห็นทั้งเจตนาและความหมายของมายาคติที่เจาะจงสื่อมาสู่เขาโดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็น การมอมเมามุ่งเอาประโยชน์ ต้นตออันเป็นที่มาของมายาคตินั้นแจ่มแจ้งชัดเจนแต่เพราะมายาคติ ถูกจับตรึงไว้ในความเป็นธรรมชาติ ผู้เสพจึงไม่รับรู้ว่ามันเป็นเรื่องของเจตนาแต่คิดว่าเป็นเรื่องของ เหตุผล"¹⁴ ภาพตัวแทนของเด็กวัยรุ่นก็ไม่ต่างอะไรไปจากภาพมายาที่วัยรุ่นเองก็ไม่อาจปฏิเสธได้

หากไม่มีการนำเสนอผลการวิจัยเชิงสารคดี เรื่อง"เด็กพันธุ์ใหม่วัยX Click ชีวิตวัยรุ่นไทย ยุคปี 2000 " โดยอรสม สุทธิสาคร นักเขียนสารคดีหญิง โดยความสนับสนุนจากสถาบันวิจัยระบบ สาธารณสุข เป็นการวิจัยเชิงสารคดีที่ใช้แนวการศึกษาเจาะลึกชีวิตของเด็กและเยาวชนที่ปลูกให้ สื่อมวลชนหันมาช่วยกันสร้างความเข้าใจกับปัญหาของเด็กวัยรุ่นในมุมมองที่รอบด้านกว่าเดิมที่ ผลงานส่วนใหญ่จะคำนึงถึงค่าตัวเลขเชิงสถิติที่เพิ่มขึ้น มากกว่าสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิด ปัญหา

ก็อาจจะทำให้ภาพของวัยรุ่นเป็นไปตามวาทกรรมชุดเดิม ที่เป็นวาทกรรมหลักของสังคมได้

อย่างไรก็ตามในสภาพความเป็นจริง ความผิดพลาดในการนำเสนอตัวเลขหรือข้อมูลที่ เกิดจากการคาดคะเน หรือการสรุปแบบเหมารวม(stereotype) ของพฤติกรรมของวัยรุ่นไทยก็อาจ จะเกิดขึ้นได้หากแต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ถึง

ประเด็นความน่าสนใจอยู่ที่ความแตกต่างของชุดวาทกรรมในการเสนอผลงานวิจัยผ่าน หนังสือพิมพ์ซึ่งทำหน้าที่เป็นสื่อกลางต่อเรื่องเดียวกัน ถูกนำมาผลิตซ้ำเพื่อต่อกันและให้ความ ชอบธรรมกับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งและขยายช่องว่างของความแตกต่างนั้น

วาทกรรมที่เสนอโดยนักวิจัยชาย มุ่งเน้นความต่างระหว่าง 2 ขั้ว(Binary opposition)คือ คนในอดีตถูกจัดอยู่ในขั้วของ"ความดี" และเด็กในปัจจุบัน ถูกจัดอยู่ในขั้วตรงข้ามเป็น"ความชั่ว" ดังข้อสรุปผลการศึกษาของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ข้อที่21ที่ระบุว่า"(เด็กรุ่นใหม่) 'ไม่เคยพูดเรื่องศาสนา ไม่เชื่อเรื่องบาปบุญคุณโทษ เห็นห่างชีวิตแบบเดิมโดยสิ้นเชิง" และเป็นที่น่า สงเกตว่าเด็กรุ่นใหม่ที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากในวาทกรรมคือ"เด็กผู้หญิง"ที่จะเสียหายมากกว่า"เด็ก ผู้ชาย"ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อในสังคมไทยแต่โบราณที่ผู้หญิงจะเป็นเพศที่น่าความเสื่อมเสีย

¹⁴ นพพร ประชากุล, "คำนำเสนอบทแปล", มายาคติ. (กรุงเทพมหานคร, คปไฟ, 2544) หน้า 12

และเสียหายมาให้มากกว่าผู้ชาย ผู้หญิงที่เป็น “ผู้หญิงดี” จะต้องเป็นสาวบริสุทธิ์และรักษาพรหมจรรย์ของตนไว้เพื่อสามีในคืนแรกของการแต่งงานเท่านั้น ในทางกลับกันการแสดงความเป็นชายและความแข็งแกร่งของฝ่ายชายกลับวัดได้จากการมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ วาทกรรมที่เสนอโดยนักวิจัยหญิงที่นำเสนอในประเด็นปัญหาเดียวกันกลับได้รับการยอมรับน้อยกว่า

มีความเป็นไปได้ว่าความแตกต่างระหว่างเพศและทัศนคติต่อเพศสภาพของนักวิจัยอาจมีผลต่อการศึกษาวิจัยเรื่องเพศกับวัยรุ่น ทั้งยังอาจมีผลต่อการเลือกนำเสนอของสื่อมวลชนอีกด้วย ในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศที่มีผลต่องานเขียนนั้น สุวรรณี กัลยาณสันต์ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอภาพข่าวของผู้หญิงที่ถูกข่มขืน กล่าวว่าวิธีการรายงานข่าวข่มขืนที่มีลักษณะที่ไม่น่าพอใจอย่างทุกวันนี้ น่าจะมีเหตุมาจากการจัดข่าวข่มขืนไปอยู่หมวดอาชญากรรม ผลที่ตามมาคือนักข่าวอาชญากรรมเป็นผู้ชายเสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เข้าใจประเด็นความเจ็บปวดของผู้หญิงได้ยากเพราะขาดประสบการณ์รองรับ ดังนั้นหากมีการเปลี่ยนแปลงที่ระดับตัวผู้ผลิตย่อมมีผลสืบเนื่องมาถึงกระบวนการสร้างผลงาน

การศึกษานี้จึงเน้นการสำรวจและวิเคราะห์วาทกรรมงานวิจัยเรื่องเพศกับวัยรุ่นของนักวิจัยชาย, หญิง และศึกษากระบวนการนำผลงานวิจัยมาผลิตซ้ำของสื่อมวลชน เพื่อให้เข้าใจว่าวาทกรรมเรื่องเพศกับวัยรุ่นถูกถ่ายทอดจากภาษาวิจัยมาสู่ภาษาสื่อมวลชนอย่างไร และมีส่วนสร้างปรากฏการณ์ความจริงในเรื่องนี้อย่างไร

ปัญหานำวิจัย

1. วาทกรรมอะไรที่ถูกผลิตขึ้นจากงานวิจัยเรื่องเพศกับวัยรุ่นของนักวิจัยชายและหญิง
2. หนังสือพิมพ์มีแนวทางในการผลิตซ้ำวาทกรรมของทั้งสองฝ่ายนี้อย่างไร
3. วาทกรรมที่ถูกผลิตซ้ำในเรื่องเพศกับวัยรุ่นมีส่วนสร้างความจริง ให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างไร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำวิธีการวิเคราะห์วาทกรรมมาใช้ขยายผลของการศึกษาเรื่องวาทกรรมของนักวิจัยชายและหญิง
2. เพื่อให้ประชาชนทั่วไปตระหนักถึงอำนาจและสิ่งที่แฝงมากับวาทกรรมชุดต่างๆของสื่อมวลชน
3. เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องต่อไปในอนาคต